
Kyrkomötet
Förvaltarekapsutskottets betänkande 2019:3

Kyrkobyggnader som pedagogiska verktyg

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2019:6. I motionen föreslås att kyrkostyrelsen ska få i uppdrag att sprida goda exempel på pedagogiskt nyttjande av kyrkobyggnader. Utskottet menar att tillräckligt många goda sådana exempel är kända och att fortsatt spridning kan ske utan uppdrag till kyrkostyrelsen. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2019:6.

Motionens förslag

Motion 2019:6 av Bengt Olsson, Kyrkobyggnader som pedagogiska verktyg

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att publicera goda exempel på hur kyrkobyggnader kan användas som pedagogiska verktyg för att skapa intresse för Svenska kyrkan och den kristna tron.

Bakgrund

Kyrkorummet nyttjas som pedagogisk resurs

Det finns gott om exempel på att motionärens analys av kyrkorummets betydelse som resurs delas av andra inom Svenska kyrkan. Att kyrkobyggnader har en funktion i att berätta om vårt lands och kyrkas historia och utveckling berördes av utredningen om gemensamt ansvar som citerade ur betänkandet *Församlingen i framtiden* (SOU 1984:75).

Varje kyrka kan berätta något väsentligt om sin tillkomsttid och senare utveckling, om ekonomiska och sociala förutsättningar, befolknings-situationen, kyrkans lära och liturgi, människors ansträngningar och vilja att underhålla och pryda gudstjänstrummet, kontakterna med omvärlden, om tekniska innovationer och estetiska ideal. Värderingarna kan vara olika beroende på kunskapsbakgrund och attityd, eller sett i riksperspektiv, i regionalt eller lokalt perspektiv. (*Gemensamt ansvar* SKU 2015:1, sidan 135)

En utvärderingsrapport från Karlstads universitet kring kyrkopedagogiska metoder beskrev erfarenheter från ett treårigt samarbetsprojekt skola-kyrka kring kyrkopedagogik i Munkfors och gavs ut 2012 med Sören Dalevi (nu biskop i Karlstads stift) och Christina Osbeck som författare.

I kyrkostyrelsens kontrollstationsrapport 2019 rörande den kyrkoantikvariska ersättningen, ”Mötesplatser i tiden”, lyfts några exempel på nyttjande av kyrkobyggnaden i pedagogiska sammanhang fram (se s. 34–36 och 58 ff.).

Inom satsningen *Dela tro – Dela liv* fanns en delsatsning på kyrkopedagogik som bland annat stöder ett initiativ där Skara och Karlstads stift samarbetar med Karlstads universitet kring en uppdragsutbildning för kyrkopedagoger. Andra satsningar inom denna satsning har handlat om Katedralen som lärandemiljö samt Mötesplats för trons och livets frågor. I viss utsträckning berörs motionärens ambition också i den IT-applikation Kyrkan som tagits fram med ambitionen att erbjuda barnmaterial om kristen tro och liv i modernt format och där utgångspunkten är ett generellt kyrkorum.

Kyrkostyrelsen har i samarbete med stift och nätverket Pedagogik i kyrkorum (PIK) genomfört konferenser om pedagogiskt arbete i kyrkorum de senaste fem åren där man också lyft fram exempel på hur kyrkorummet kan nyttjas pedagogiskt. 2016 års konferens hade utgångspunkt i två olika sätt att kommunicera kulturarvet och bygga kunskap: dels genom film och litteratur, dels genom att låta upplevelser av kulturarvet skapa förutsättningar för lärande. Konferenserna har varit välbesökta.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2019:6.

Förvaltarskapsutskottet ser positivt på motionärens intentioner och konstaterar att det är naturligt att kyrkobyggnader och kyrkogårdar används som en pedagogisk resurs i församlingarnas verksamhet. Men fortfarande finns det möjligheter att utveckla detta på många håll. Utskottet gör dock bedömningen att kyrkopedagogik är så pass etablerat att den fortsatta spridningen och utvecklingen kan hanteras av stiftet och i pastorat och församlingar. Fortsatt spridning kan och kommer att ske utan att kyrkostyrelsen får något ytterligare uppdrag att sprida detta utöver vad som redan är planerat inom ramen för pågående verksamhet.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motion 2019:6.

Uppsala den 3 oktober 2019

På Förvaltarskapsutskottets vägnar

Gunilla Franzén, ordförande

David Axelson-Fisk, sekreterare

Beslutande: Gunilla Franzén, ordförande, Claes Block, Camilla Persson, Sven Erik Bodén, Björn Andersson, Stefan Linderås, Anne Olofsson, Jörgen Åkesson, Lennart Persson, Jan-Åke Isaksson, Sven Ingvar Holmgren, Ida Netzel, Margareta Carlsson, Karl-Gunnar Svensson och Leif Nordenstorm.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Kicki Mattsson, Rebecca Hägg, Isak Öhrlund, Gunnel Eriksson, Lars Bryntesson, Anna Karin Hammar, Victor Månsson, Kerstin Lindh Wallin, Carin Jakobsson, Margareta Hedström, Daniel Spiik, Elisabeth Werner, Samuel Lilja, Håkan Sunnliden och Agneta Granström.

Biskoparna Johan Dalman och Mikael Mogren har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi reserverar oss mot utskottets beslut om avslag till förmån för bifall till motionen.

Jan-Åke Isaksson och Leif Nordenstorm